

somme på og særlig kritiske over for. For krigen handler ikke kun om Tjetjenien, men også om hele det russiske demokrati og muligheden for at udvikle en demokratisk retsstat. Derfor er konflikten i Tjetjenien også et brændpunkt i verdenspolitikken. Siden den 11. september 2001 har kampen mod terror givet Rusland for stort et spillerum til at inklæde overgrebene i Tjetjenien et skær af en fælles sag.

Men der har været fremskridt her på det seneste, som udenrigsministeren redegjorde for i sin redegørelse, og det går faktisk mod en bedring af de sociale forhold i Tjetjenien – små skridt, men alligevel positive fremskridt. Og de internationale menneskerettighedsorganer viser også vejen frem. Adskillige gange er Rusland blevet dømt ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for manglende beskyttelse af menneskerettighederne. Flere sager venter på en afgørelse. En konkret hjælp til ofrene i Tjetjenien er at hjælpe domstolen med at komme hurtigere igennem de mange sager, der venter. Men vi må fastholde kravet om, at Rusland overholder sit ansvar for at sikre sine borgeres rettigheder. I Tjetjenien har russiske myndigheder beviseligt overtrådt disse rettigheder.

Kl. 16.00

Det er Danmarks opgave at være aktiv også på dette område. Bilateralt og i internationale fora skal vi fastholde, at alle lande har et klart ansvar for at beskytte deres borgeres menneskerettigheder. Vi må ikke opgive kampen mod terror eller lade storpolitiske hensyn overskygge vore fundamentale principper. Men menneskerettighedskrænkelserne i Tjetjenien og det demokratiske underskud i Rusland løses ikke ved at lukke Rusland ude i kulden, som Enhedslisten foreslår. Kun en ærlig og kritisk dialog kan bane vejen frem for en bedre fremtid, og det er også derfor, vi er med i det forslag til vedtagelse, som Venstres ordfører fremlagde i starten af den her debat.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg kunne da bare godt tænke mig at spørge hr. Naser Khader, hvor det lige præcis er i vores forslag til vedtagelse, at vi vil lukke russerne ude. Det kunne jeg godt tænke mig at få præciseret.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg mener, at Enhedslistens og SF's forslag til vedtagelse blander alt for mange ting sammen,

og jeg synes, det er alt for stærkt. Det er berettiget at kritisere russerne, men eksempelvis at ekskludere dem fra Europarådet vil medføre en manglende mulighed for dialog. Det er bare et eksempel på udelukkelsen.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men hvis nu et land er optaget af i organisation og ikke lever op til kriterierne, skal man så ikke indgå i en dialog med det land, som så i sidste ende – der står ikke, at de skal smides ud her og nu, men der står, at man skal diskutere med dem – kan føre til, at man ekskluderer dem, hvis ikke de overholder reglerne? Det er den ene ting.

Det er da at gå ind i en dialog, og det er at gå ind i en reel dialog, ikke bare sådan en tom dialog. Det er derimod den dialog, som hr. Naser Khader lægger op til. Man skal blive ved med at please russerne, man skal blive ved med at snakke med dem, og så ved vi, hvad der sker, så fortsætter myrderierne i Tjetjenien, som de har gjort i årevis. Jeg synes, det er et meget dårligt eksempel, som hr. Naser Khader kommer med.

Hvis det endelig skal være et godt eksempel, er det nok det bedste eksempel, som hr. Naser Khader kan komme med, for alle de andre ting, der står i vores forslag fra SF og Enhedslisten, handler f.eks. om at tage kontakt til den lovligt valgte tjetjenske regering, som så er i eksil. Der er jo en lang række konkrete forslag, som går langt videre end det, som hr. Naser Khader kan beslutte sig for. For det, som hr. Naser Khader vil beslutte sig for, er jo i realiteten bare at videreføre den snak, som siden 1994 ikke har ført nogen steder hen.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Der var vist ikke nogen spørgsmål i det, der blev sagt. Det, jeg oplever Enhedslisten har gang i, er bare en masse slag i luften. Jeg er meget enig og deler vreden, jeg deler bekymringen, jeg synes, det er dybt bekymrende, hvad der foregår, men jeg mener ikke, at løsningen er en masse slag i luften og så udelukkelse af Rusland fra de forskellige fora, hvor vi kan indgå i konstruktiv dialog med dem.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Næste ordfører er hr. Holger K. Nielsen.